

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre
8 kor., negyed évre 4 kor.;
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre
10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

A prágai gólem

vagy

a megbokrosodott obstructió.

— Irta: Dr. Csillag Károly. —

Százféleképen mesélik el a prágai Gólem mondáját. De valamenyny verzióknak egy a tartalma. A mese a középkorból ered és elmondja azt, hogy a prágai zsidó tudós volt egy önkészítette agyag embere, akinek acél és vas volt az ereje. Ugy hívták, hogy Gólem. Ezt a Gólemot mindig foglalkoztatni kellett, mert ha nem volt elfoglaltva, akkor nekiment mindenkinek felforgatta az egész várost, eldöntötte a legszilárdabb kőfalakat is, embert és állatot ölt, tört és zuzott. A tudós csak azzal fogott ki rajta, hogy összekevert egy zsák mákot egy zsák köleskásával és a Gólem ekkor éjjelnappal ült és külön választotta el a mákszemét a kásaszemeketől. Amíg ezzel a dolgával készen nem lett, addig békén volt, nem bántott senkit, mert el volt foglaltva. A gazdájának azonban volt egy titkos eszköze is, amelyet, ha szájába tett, akkor a Gólem szintén lecsendesült. Egyszer nem sikerült ezt az eszközt a nyelve alá tenni és a Gólem csakugyan szétrombolta örült dühében az egész várost.

Azt hiszem, a hasonlat eléggé szerencsés.

Kossuth Ferencz és a függetlenségi párt alkottak maguknak egy ilyen Gólemot, egy agyagembert, mert hisz annak, mint látiuk,

érzése nincs: az obstrukciót. A Gólemnek hosszú ideig tudtak dolgot adni. Oda tették elébe az ország törvényeit, a nemzeti aspirációkat, a nemzeti követeléseket és összekeverték azokat az osztrák kamarilla ármánykodásával, úgy hogy hónapokon keresztül a Gólem szinte beleizzadott, olyan fenn munkát végezett. Alig győzte, de mégis készen lett a munkájával.

Mikor aztán készen lett azzal az óriási munkájával, akkor ki tört belőle a Gólem természet. Neki ment az egész országnak, törte és zuzta az alkotmány bástyáit és a messze külföldre röptek széjjel az ország rönksai.

Ekkor aztán a mester, aki a Gólem megalkotója volt, utána szaladt a megbokrosodott zúzó és romboló politikusnak, hogy megállítsa rettenetes munkájában, de hiába, csak hasztalan volt minden, — a mester a varázsigt is elfelejtette, a varázs eszköz sem volt kezénél és az obstrukció Gólemja tört, zuzott s merre csak járt, pusztulás volt a nyomában.

Lerombolt az országban mindent. Amit a takarékoság összegyűjtött, amit a művészet megalakított, mindazt halomra döntötte és pozdorjává törte össze az alkotmányosság épületrészeit. Mikor már nyakig a romok között járkált, még mindig nem állott meg. Apróra kellett összezúzni mindent. Menekült előle minden élő lény. Még a trón számolyát se akarta már kimélni, amikor összeültek a bölcsek tanácskozni, hogy mit tegyenek.

Tisza István vállalkozott azután, hogy a Gólemot lenyűgözi. Volt is rá megbízása, magától a királytól és az egész nemzet egyetértett abban, hogy a Gólemet akár varázsigével, akár erőszakkal meg kell akadályozni abban, hogy folytassa romboló munkáját.

El is nevezték Tisza István politikáját azért, hogy erre a nagy dologra vállalkozott, az erős kéz politikájának.

És ime mégis az erős kéz eddig csak gyengéd mozdulatokat tett. A megbokrosodott Gólem a pusztulás munkáját még egyre folytatja és gyönyörködik rombolása eredményeiben. Az ország milliókat vesztett el, a törvényhozás stagnál, az iparvállalatok pangása folytán nőtt a koldusok száma és a végletekig szolgáló katonák családjai koldustarisznyával kísérik az obstrukció Gólemjét. Egy csomó érzés nélküli ember, akiket politikai desperádóknak nevezett el a miniszter elnök, kíséri az agyagembert az ő romboló útjában, mert ők lettek a Gólem gárdája, az ő disztetősége. Ők, az igazi reakció emberei, akik az egész nemzet közvéleményével tudtak szembe helyezkedni, esküdtek örök hűséget az agyagembernek és csak vele együtt akarnak elpusztulni.

Hol van tehát az erős kéz? az erős kéz, amelynek számolni kellene azzal, hogy aki pusztít, maga is érdemes a pusztulásra?

Egy prágai templom padlásán őrzik a Gólem tetemét. Ott van-e

Spitzer Ignác VENDEGLŐ HELYSÉGÉBEN
f. hó 24-én vasárnap
nagy tombola és halestély.

Batthyányi-u. (Gőzfürdővel szemben) levő ujonan épült házában berendezett

Kitűnő ételkoról és italokról gondoskodom.

Tombola kezdete színi előadás után.

A gyönyörű tombola tárgyak a vendéglő helyiségben láthatók.

a tetem vagy nincs, az mindegy, de a monda azt mondja, ott van.

A magyar parlamenti épület padlására is fölvisz majd valamikor a monda egy ilyen megbokrosodott Gólemot, az obstrukció pusztító agyagemberét.

S nekünk örökké kell majd restelkednünk, hogy ez az agyagember a mi korunkban élt!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1904. január 30.

Ma volt utolsó előtti ülés a delegációk előtt...

Az ülést délelőtt háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Perczel Dezső. A jegyzőkönyv hitelesítése után jelentették, hogy a zárszámadási bizottságban Molnár József halálával megüresedett helyre Horánszky Lajost, az állandó igazoló bizottságban Szentiványi Árpád helyére Vörös Lászlót választották meg. Belitska Béni az állandó igazoló bizottság előadója pedig arról számolt be, hogy Makfalvai Géza és Telecsky Kristóf mandátumait igazolják.

Ezután az elnök bejelentette, hogy az ujonczjavaslat előtt Smialovszky Valér indokolja meg a pártközi konferenciáról szóló indítványát.

A pártközi konferenciáról.

Smialovszky Valér azt a szabadevű párt értekezést indította meg, hogy az ő indítványát nem fogadják el, semmi reménye nincsen arra, hogy abból mégis lesz valami. Pedig ez nem olyan lehetetlen dolog, ahogy ezt elhítenni szeretnék. Még Kossuth Ferencz is helyesnek tartotta.

Az ő nézete szerint az obstrukciót nem a katonai kérdések indították meg, hanem az a körülmény, hogy Ausztriával nem lehetett

megkötni a kiegyezést. Kijelenti, hogy a hadseregben nem a czélszerűség, hanem a politikai okoknak kell dominálniuk. Számos példát hoz fel erre nézve. Változtatni kell a hadsereg szellemén is ebből a szempontból, azt hiszi, nem volt káros a obstrukció.

Visszapillantást vet Magyarország történetére és úgy találja, hogy szerencse, hogy a Habsburg-dinasztia került uralomra Magyarországon.

Olay Lajos: Nem igaz! Éppen ez volt a szerencsétlenségünk!

Smialovszky Valér: Külföldön Lengyelország sorsára fog jutni!

Olay Lajos: Így fog odajutni! Magyar ember beszél, hogy nekünk szerencse a Habsburg-dinasztia?... Atok!

Smialovszky Valér: Neki éppen ellenkező a véleménye s ezért szükségesnek tartja, hogy a nemzet és a korona között a szeretet folyton nőjön. Ezen az alapon eshetik csak a monarchia sulypontja Magyarországra. De ehhez szükséges, hogy összefogjunk s ne nevezzük egymást reakciónáriusnak és spekulánsnak. Ki kell küszöbölni minden mesterséges ellentétet. Így nem szabad a felekezeti kérdést a politikába belevegyíteni. A tisztelt néppárt is — nem akar senkit sérteni.

Csernoch János: Nem áll! Ne vadjoljon!

Smialovszky Valér: Nem vádol senkit, nem is akarja megsérteni a néppártot, de tény, hogy a választásokkor a közbeszóló visszaélt a kegyzerekkel. (Nagy zaj a néppárton.) Ismét hangsúlyozza, hogy a felekezetiességnek nincs helye a politikában. Minden magyar embernek össze kell tartani, mert kívülről fenyeget a baj. Ajánlja mandátumának elfogadásra.

Tisza a konferenciák ellen.

Tisza István: Csak röviden érinti hogy az indítvány szövege merőben helytelen, mert e szerint a Ház határozatilag pártokat ismer el, pedig a párt nem közjogi fogalom. Hébe-korba használható kivételes eszköz, a

pártközi konferencia, de rendesen ellentétben van a parlamentarizmus szellemével, mert megcsorbitja az egyéni felelősség érzetét.

Kass Ivor: A személyi uralmát félti.

Tisza István: A személyi uralom ügyes tákaró mögül sokkal jobban érvényesülhet. A tanácsstalanság, tehetetlenség bevallása volna a kormány s a többség részéről a parlamenti bizottság kiküldése. A kormány úgy megszabta az eljárását, hogy az az obstrukció harcosainak lehetőleg megkönnyítse a kivételes fegyverek letételét, de arra a térére, amely már a meghátrálásunkat jelentené, nem engedjük vinni a dolgot. Kéri, ne tüzzék az indítványt tárgyalásra.

Rákosi Viktor: Az ügy a lovagiasság szabályai szerint el van intézve.

Elnök: A házszabályok szerint többen nem szólhatnak a kérdéshez s így szavazásra bocsátja. A Ház elveti Smialovszky Valér indítványát.

Majd az elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi bizottság a gondnokság alá került Baross Károly ügyében kimondta az összeférhetlenséget. A bodajki kerületben így kiírják a választást.

Az ujonczjavaslat.

Kecskeméthy Ferencz állott fel szólásra.

A szónok indokolja, miért tartja helyesnek a harc folytatását.

Holló Lajos hosszabb beszédben vitatja az obstrukció jogosultságát. Ezután az interpellációkra tértek át. Ma Lendl Adolf a vizszabályozási kérdésben, Zederkényi Nándor a székelykeresztúr-i pötlékéről, Rákossy Viktor a kolozsvári színházépítési dologban és Váradly Károly a cselédtörvény módosításáról interpelláltak.

Az ülés délután 3 órakor végződött.

Hallottam...

Hallottam madárdalt
Magános berekben
S hangos hegedűszót
Fényes bálteremben.
Szívemhez szólottak
Egyik, mint a másik,
De a lelke csak a
Te hangodra vágyik.

Hallottam lágy zenét
Művész muzsikáján
S karének-kísérőt
Templom orgonáján.
Szívemhez szólottak
Egyik, mint a másik,
De a lelke csak a
Te hangodra vágyik.

Ács Jenő.

Kosár és bál.

„Bácsmegyei Napló“ eredeti tárczája.

I.

Éppen így s nem megfordítva. Bár gyakoribb a kosár bál után s való igaz, hogy mindkét esetben nagyon, de nagyon rosszul esik, ha még oly kicsiny is.

Tóni kosara is iczi-piczi volt. Ott kapta valahol Nógrád-megyében, ahol nagy készletet tartogattak effajta kosarakból, mert Olga kisasszony nagyon válogatós volt s úgy hírlott, hogy titokban már választott is.

De a mamák nagy diplomaták: tartalékban tartogatnak egynéhány gavallért, mert ki tudja, hova fejlődik a hosszú várakozás. S ha a »tartalékos« netalán nagyon neki buzdulna, sajnos bár, hamar egy kosárkát neki.

Tóni, Tóni, ha tudtad volna, hogy te is csak tartalékos vagy: hány álmod, hány sóhajod nem vesztett volna kárba. Tudom az itt következő sorokat sem irtad volna Olga bátyjának, Aladárnak:

... Nem titkolódom előtted Aladár. Én szeretek... valakit s nincs mód, hogy értésére adjam... valakit, aki hozzád igen közel áll, kit te édes testvérednek nevezesz! Ne neheztelj őszinteségemért. Hiszen te értesz engem. Barátságodhoz, tapintatodhoz

folyamodom: könnyíts szívemen... Te értesz engem... Ölel barátod: Tóni.

Nehéz dolog a leány-szívhez férközni, ha az egyszer a titokzatosság homályába burkolózott.

Szerencse, hogy Tóni szerelmi tüzeiben nem vesztette el az eszét s talált valakit, aki megmentse, mielőtt hamuvá égett volna.

Aladár barátsága és tapintatossága ilyen nyilatkozott meg: ... Őszintén óhajtom, hogy barátságunk változatlanul megmaradjon, a körülmények bármikéanti alakulása mellett is. Éppen e czélból intézek hozzád néhány szót, mikre azon baráti viszony készlet, melyre leveledben hivatkoztál. Ezen szavaim azon érdeklődésre vonatkoznak, melyet, mint őszintén bevallád, nővérem iránt táplálsz.

Olga ezen érdeklődésről mit sem sejt, annál kevésbé annak mélységéről. Éppen azért, ámbár a te finom lelkületed és gondolkodásod reá kellemes benyomást tett, mégsem hiszem, hogy az ő viszony-érdeklődése több volna a barát iránt táplált jó indulatnál. Ez pedig neked, kinek magam fogalmát a szerelemről ismerni vélem, nem elég.

Ne neked Tóni!

— Nem elég! Igazad van barátom, ez nekem nem elég — sóhajtozott Tóni a sorok

Gazdasági irányu népoktatás.

IV.

Gondolkozó fők megalkották már véleményüket arról, hogy a nőkérdés örökre megoldhatlan rejtély marad-e, vagy sem? Ez idő szerint a feminizmus kérdése nincsen tisztázva s találkoznak nemcsak egyesek, de hatóságok is, kik a nőket leakarják szorítani még azon munkakörrel is, melynek ellátása a nő hivatásával, véralkotásával, egy szóval természetével nemcsak összefér, de arra kiválólag alkalmassá is teszi.

A gyermeknevelés terén ki tagadhatná meg a nőktől az arravalóságot, kivált a kisebb gyermekeknél? Az az elragadó báj, az a vonzó szelidség, amely a nővel születik... a gyermekeket önként lebilincseli. A nő hatalmas az erősebb nem felett még az élemedett korban is érvényesül, tehát hogy ne találna kifejezésre a gyermek mindenre hajlítható kedélyében?

Éppen azért csodálkozik minden gondolkodó ember, hogy a szabadkai iskolaszék, mint erkölcsi testület, egyik szélsőségből a másikba esik. Néhány évvel ezelőtt hat tanyai tanítói állás jött üresedésbe. Az iskolaszék mind a hat állásra nőtanítókat választott meg s az ott évek óta helyettesi minőségben működött férfitanítókat mellőzte.

Ennek az érthetetlen eljárásnak oka az iskolaszéknek akkori totumfaktuma, a felügyelő-igazgató-jegyző volt, aki akkoriban a nő-kultuszt nagyban üzte s ha lehetett volna, minden állást csupa nővel töltetett volna be.

Ugy, de változnak az idők és benne az emberek. A kiváló nőbarátból, a csillogó himes pillangóból rút hernyó lett: aki azelőtt érdemök szerint pártolta a nőtanítókat, most frontot csinált azoknak s elhitette az iskolaszékkel, hogy a nők nem alkalmasak a tanyai tanítói állások betöltésére.

Tette pedig ezt a tanítástól felmentett felügyelő-igazgató azért, mert valahogy neszét vette, hogy a magas kormány gazdasági irányu ismétlő iskolák felállítását határozta el, s egyoldalú okoskodással kisütötte, hogy a nőtanítók nem képesek gazdasági ismétlő iskola vezetésére.

Ezt a bornirt, egyoldalú okoskodást nagynehezen sikerült az akkori iskolaszéknél érvényre juttatni s most már odáig jutottunk, hogy a mi nőtanítóink aligha aspirálhatnak tanyai tanítói állásra; mert hát gazdasági ismétlő iskola vezetésére férfi tanító kell.

Sajnos, hogy a mi iskolaszékünk gondolkodó tagjai nem látogatják az üléseket. Ennek a tüntetésnek is oka az a törvénytelen és példátlanul álló helyzet, melyet a felügyelő-igazgató-jegyző megteremtett s amely már kezdi megérlelni gonosz gyümölcseit.

Nos: tehát tanyára nőtanító nem alkalmas... ez most a jelszó!

En pedig az ellenkezőt állítom s azt mondom, hogy igenis éppen olyan, sőt némi tekintetben még arravalóbb, mint a férfitanító.

Lássuk csak: hát tanyákon csupán csak fiu-tanulók látogatják az iskolát?

Dehogy, a tanyai iskolák vegyesek,

vagyis fiúk és leányok együtt járnak iskolába. Már most a növendékek fele fiu, a másik fele leány. Hát a leányok képzése nem olyan fontos, mint a fiúk-é? Sőt igenis azt mondom, hogy a nőtanulók, a leendő anyák és honleányok nevelési igényei nagyobb súlylyal esnek a mérlegbe, mint a fiúk-é.

A gazdasági irányu ismétlő iskola éppen egyenrangú a leányoknál a fiúk-éval. Mert meggondolandó, hogy nemcsak a szárítás-vetés, szőlő- s kertmívelés teszi ki a gazdasági oktatást; de ezzel a konyhakertészet, a háztartásban különböző nemei és a kézimunka is együtt jár. A férfitanító sem konyhakertészetet, sem háztartást, még kevésbé kézimunkát nem képes tanítani.

A férfitanító alkalmazásával a fiúk nyernek; de a nőtanító beállításával a leendő anyák kiképzése segítetik elő. Melyik a fontosabb? A leendő anyák nevelik a hősöket és a hazaárulókat, az igazmondókat és a gézengúzokat s azért tanára épp olyan alkalmas a férfi, mint a nőtanító.

A szabadkai anyakönyvi hivatal.

Vettük ezt a közleményt: Városunk minden téren takarékoskodik, az állam is.

S ime!

A szabadkai állami anyakönyvi hivatalban párhuzamosították a születési s a házassági anyakönyv — hivatali személy szaporulat nélkül; be állt a — status quo ante — mint mikor az árvaszék vezette 1895-ben az anyakönyveseket; és újabb teher jön a városra, — nagyobb helyiség kell a születési anyakönyvesnek; egy új házasságkötési terem, modern butorzáttal.

olvasása után s miközben a levelet fájdalommal gyengédséggel szívéhez szoritotta, így folytatá gondolatait: — Azt írja, kellemes benyomást tettem reá... ez első lépés a szerelemhez. Oh! ha csak azt tudnám, hogy szíve még szabad! Csak ezt, csak ezt tudásd még velem Aladárkám s a győzelem enyém!

S most még jobban égett... Remegő kézzel, kipirult arcczal fogott az íráshoz s irt:

»Kedves soraid hatást tévesztettek. Enyhülés helyett tüzet dobtál szívembe. Könyörülj rajtam s csak azt az egyet ird meg még, hogy szíve szabad-e? S ha igen, úgy érdeklődésének szerelemmé varázsolása az én dolgom...«

Aladár maga is megijedt ettől a nagy tüztől. Erre a kérdésre egymaga nem tud válaszolni. Le kellett vetnie a tapintatos kémkedés köpenyét (legalább Tóni így hitte) s szint vallott Olgának Tóni nevében.

Olga könnyen átsiklott a kérdésen s így szólt Aladárhoz:

— Ird meg neki, hogy sajnálom, de már választottam.

A mama egy ideig késleltette ugyan a választ, de végre is a sok sürgetésre elővett egy kis kosárkát és elküldte Tóninak.

Enyhülést kerestél Tónikám, megkaptad! Le vagy hűtve s a te szegény jó Aladárodát,

kit leveledben úgy szerettél volna »kedves sógorodnak« nevezni, arra kényszerítetted hogy megkeserítsen.

II.

Nagyobb baj is ért már ennél embert, mégis kiheverte. Ama bizonyos vasfog sok mindent adott már át az enyészetnek, mi annak egy kosár?

Tóni is megvigasztalódott s szíve égési sebeit semmibe kezdte már venni, azt hívén, hogy azok nem ujulnak ki többé.

A gyászos levél-váltás után következő farsangból bőven kivette részét.

Most éppen a kilenczedik bála készül. Még egy pillantás a tükörbe.

— Rendben vagyok — gondolkodék magában — s most el a Bölcsöde-bálba. Kiváncsi vagyok, ott lessz-e az a szőke angyal, kinek már nyolcz bálon át lovagja voltam. Megigérte, hogy ott lessz s én ma kilenczed-szer rakom lábaim elé szívemet s aztán...

Nem ért rá befejezni gondolatait, mert kocsija megállt s a portás nagy hajlongások közt nyitott neki ajtót.

Jobbról balról béli belépőkbe burkolt alakok siettek föl mellette a lépcsőkön.

— Ez ő, a szőke angyal... — sugta önmagának s boldogan követte nyomon a ruhatárig, hogy onnan kijövet, karját nyujthassa a bájosnak.

De óh, fátum!

Felakadt szempillákkal áll meg mereven, mint a csarnokot diszitő kariatidok, midőn a selyemkendőkből s a belépőből kibontakozó hölgyben — Olgára ismert.

Ez a találkozás s itt — mindkettejükre kellemetlen volt.

Midőn Tóni magához tért meglepetéséből, erőltetett mosolylyal, gépiesen üdvözölte a hölgyeket.

Csak a mama nem vesztette el hidegvérét. Ő úgy is korainak tartotta még mindig a csendes lefuvást.

— Remélem, velünk fogja tölteni az estét — szólt végül a mama, megtörve a kinos csendet. — A viszontlátásra a teremben... s eltűntek a márvány oszlopok között.

Tóni lesujtva állott s elrontott estéjére gondolt, miközben a falakon levő óriási tükrökben szemeivel kísérte az eltűnő hölgyeket. Láta, hogy a teremajtónál Olga boldogan nyujtja karját egy rá várakozó gavaléznak s a mama Aladár fia karján lejtett a terembe.

Tóni még egyszer körülnézett az előcsarnokban. S a »szőke angyal« nem jött.

— Óh, csak most jönne el — tűnődik magában — minden pillanatom neki szentelném, hogy az a »másik« lássa, hogy nem csak egy kis lány van a világon... De hogy is kerültek ezek ide?

*Igy megyen ez itt minálunk,
Másmint sincs tán jobban,
Hogy az egyik jóllakik s a
Másmik szeme koppan!*

☆

HIREK.

— **Személyi hír.** Schmausz Endre főispán holnap reggel rövid tartózkodásra a fővárosba utazik.

— **A gyermekmenhely kérelme.** Az állami gyermekmenhely igazgatósága kérelmet intézett a tanácshoz, hogy a menhely épülete előtt villanyos vasuti megállóhelyet engedélyezzen. A tanács ma foglalkozott a kérelemmel és úgy határozott, hogy a harmadik kitérőnél levő megállóhely beszüntetésével engedélyezi a megállóhelyet és ezen értelemben jelentést tesz a kereskedelmi miniszteriumnak.

— **Műkedve ő előadás.** Az izr. nőegylet hétfőn hangversenyt és műkedvelői előadást rendez, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik, úgy, hogy a jegyek már csaknem mind elfogytak. Az estélyen két vígjáték kerül előadásra, melyek közben Áldor Juliska a színház ünnepelt primadonnája énekel és egy kedves monológot ad elő, egy kiváló színésztehetséggel megáldott műkedvelő kisasszony. A rendezőség lez uton figyelmezteti a közönséget, hogy a műsor pontban 8 órakor kezdetét veszi, midőn is az ajtókat bezárják és csak az illető programmpont után bocsátják be a későn érkezőket.

— **Keskenyvágányu vasutak.** Hieronymi kereskedelmi miniszter a magyar helyi érdekű vasutak részvénytársaságnak 27 különböző keskenyvágányu vonalra adott előmunkálati engedélyt. Az előmunkálati engedélyk meggyéinkbe a következő vonalakra adattak meg: Az óbecse—ujvidék—titeli helyi érdekű vasut Ó-Becse állomásából kiágazólag Bácsstopolya község belterületén át Ó-Moroviczáig s innen folytatólag Pacsér, Bajmok és Bácsmadaras községek belterületén átvezetve, Bajmognál a magyar királyi államvasutak szabadka—zombori vonalának átszelésével a halas—bácsalmás—rigyiczai helyi érdekű vasut Katymár állomásáig; továbbá ezen vonalból Ó-Moroviczánál kiágazólag Ó-Moravicza község belterületén át Kernyája irányába Zombor szabad királyi város belterületén át s innen folytatva a magyar királyi államvasutak Zombor—dáljai vonalának átszelésével Bezdán község belterületén át Kisköszegig; valamint az utóbbi vonalból Zombor szabad királyi város belterületén kiágazólag Kupuszina község belterületén át Apatinig; a magyar királyi államvasutak Szabadka—dáljai vonalának Gombos állomásából kiágazólag — Rác-Militics, Hódság, Lalics, Pivnicza és Deszpot-Szent-Iván községek belterületén át — Hódságnál a baja—zombor—ujvidéki helyi érdekű vasutnak, Deszpot-Szent-Ivánnál pedig a hegyes-feketehegy—palánkai helyi érdekű vasut átszelésével s innen folytatólag Ó- és Uj-Sóvé, valamint Ó-Kér községek belterületén át a magyar

királyi államvasutak Szabadka—zimonyi vonalának átszelésével Temerinig, illetve a nevezett község belterületén át az ó-becse—ujvidék—titeli helyi érdekű vasut Temerin állomásáig.

— **Jégünnepély Palicson.** Mint értesülünk f. évi február hó 2-án Palicson nagy jégünnepély lesz rendezve, melyre előre is felhívjuk a nagy érdemű közönséget. Bővebb értesítést fognak nyújtani a hétfői falragaszok.

— **Folyóvizeinkről.** A földmivelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint megyénkben a Duna vize apad. Bajánál ugyanis a vizállás 141 cm. (11 cmt apadt.) Baja alatt áll a jég, Ujvidéknél pedig zajlik. A Tisza alacsony vizállású. Titelnél jégzajlás van.

— **Fizetésektelen bajai cég.** A bécsi hitelezők védegylete jelenti hogy Lusztig Zoltán bajai kereskedő fizetéseit beszüntette.

— **A csomagok házhöz szállítása.** Kereskedelmi egyesületünk utánjárásának sokat köszönhet már kereskedelmünk, most is a következő leirat érkezett az egyesülethez. 2051/1904. sz. A szabadkai kereskedelmi egyesület tekintetes elnökségének Szabadka. Folyó hó 22-én kelt átiratára, melyben a hivatalos óráknak kiterjesztését és a csomagoknak házhözkezesítését kéri, értesitem, hogy Kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur Ó Nagyméltósága az 1901. évi Posta és Távirtda Rendeletek Tárának 34. számában közzétett 34342. számú rendeletével úgy intézkedett, hogy hivatalos órák a kincstári valamint az I. és II. osztályu postamesteri kezelésben lévő postahivataloknál, továbbá a távirtdával úgy távbeszélővel egyesített összes kincstári és nem kincstári hivataloknál hétköznapokon délelőtt 8—12-ig és délután 2—6-ig tartanak, még pedig minden küldeményfaj fölvetelére nézve, kivéve a postautalványokat és a postatakarékpénztári be- és visszafizetéseket, melyeket csak d. u. 5-ig lehet feladni, illetve elfogadni. Ennélfogva azon kívánságát, hogy a Szabadka 1. és 2. számú posta és távirtda hivataloknál a pénzfelvétel d. u. 6-ig, csomagok fölvetele pedig este 7-ig történhessék, minthogy ez az egész országban egyöntetű, — teljesíteni nem lehet. A mi a kocsipostai küldeményeknek házhözkezesítését illeti, minden esetre ismeretes a tekintetes Egyesület előtt, hogy erre nézve ezen posta és távirtda igazgatóság a tárgyalásokat már évek előtt megindította. Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Ur Ó Nagyméltósága a csomagok házhözkezesítésének be rendezését elvben el is fogadta; de ezen új berendezés életbeléptetését jelenleg azon körülmény akadályozza, hogy se a városbeli 1. számú se a Szabadka 2. számú pályaudvari posta és távirtda hivatalnak nincsen erre elegendően tágas és alkalmas helyisége. Jelenleg a tárgyalások erre nézve is folyamatban vannak és remélhetően rövid idő alatt kedvező megoldást fognak nyerni. Mihelyt tehát az e czélra szükséges hivatalos helyiségek rendelkezésemre fognak bocsátatni, a csomagoknak házhözkezesítését haladéktalanul be fogom rendezni. Temesvárott, 1904. évi

január hó 25-én. Pető kir. posta és távirtda főigazgató.

— **Tüzeset.** Ma délelőtt 9 órakor Herczeg Györgynek V. kör. Dér utca 686. szám alatt házánál tűz keletkezett. A tűz a ház belsejéből ütött ki és a tetőzetet teljesen elhamvasztotta. A lokalizálás munkáját tűzoltóink gyorsan és eredményesen végezték. A kár néhány száz korona, a mely biztosítás révén megtérül.

— **Fáklyásmenet a végrehajtóknak!** Tegnap egyik kávéház szeparéjában nagygyűlés volt hirdelve, amelyen az adósok és vjagyonbukottak és utódok egyletének a megalakítása felett tanácskoztak. Erre a gyűlésre impulzust adott az a hír, hogy a znióváraljai végrehajtót vagy ovációkban részesítették működése 30 éves fordulója alkalmából. A znióváraljai lap erről így ír: »Sziebner Gyula járásbirósági végrehajtó e minőségben 30 év óta működik a znióváraljai járásbiróságnál és ezen idő alatt tanusított példás magatartása, igazságszeretete, jószívűsége és szeretetreméltósága által annyira megnyerte mindenkinek osztatlan tiszteletét, hogy folyó hó 30-án a környék egész intelligenciája társasvacsorával egybekötött jubileumi ünnepélyt rendez tiszteletére.* A szabadkai adósok és végrehajtást szenvedő felek tehát nem akarnak hátra maradni és most csak lesnek az alkalomra amikor ők is ily fényesen ünnepelhetik a saját végrehajtóikat!

— **Tombola.** Holnap, vasárnap este ismét tombola estély lesz Spizer Ignác Batthyányi utcza vendéglő helyiségében. Ezuttal is igen szép és értékes tombola tárgyak lesznek ki játszva. Az estélyen kitűnő cigányzene is lesz.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Vasárnap d. u.: Bob herezeg. Este: Menyecskek. (Ujdonság.)

Hétfőn d. u.: A fővárosi »Uránia«-színházi előadása. Este: Ugyanaz.

Kedden: Menyecskek.

Szerdán: Flirt nagysám.

— **Uránia színház.** Tegnap az Uránia színház egyik műsordarabja az Egyiptom került színre a színházban. A közönség azonban igen csekély érdeklődést tanusított a tudományos színház iránt, aminthogy közönségünket általában alig érdekli a tudomány és komoly művészet. Frizzó! az más.

Egyiptomot alaposan megismerte az a néhány tudni vágyó ember, aki mindvégig kitartott. Szóban és képen, füle hallatára és szeme láttára vonultak fel ennek az érdekes országnak történelmi emlékei, néprajzi, földrajzi sajátságai, kulturális viszonyai. Az érdeklődés ébrentartásáról is gondoskodva volt humoros epizódok által.

Pethes Imre vendégszereplése. Pethes Imre, a Nemzeti színház művésze aki a közelmúlt napokban aratott óriási sikert a fővárosban, a jövő héten ismét vendégsze-

Lengyel Manó

bank és bizományi üzlete

Szabadkán

I. kör EÖTVÖS-UTCZA 117. sz.

az Arany dinnyéhezczimzet házban.

Ajánl

törlesztéses jelzálogkölcsönöket

10 évtől 60 évig terjedő visszafizetéssel 3½ és 4% kamattal, városi bérházakra és földbirtokokra leendő betáblázás mellett.

repele színpadunkon. Két este lép föl és pedig a Gyurkovics leányokban és a Jó barátokban.

Elmaradt előadás. Szeibenburger Károlynak, jeles munkatársunknak egy felvonásos vígjátéka a Bankóprás a múlt Vasárnapra volt kitűzve, de ismeretlen okból az előadás napján általános meglepetést okozva, az igazgatóság más kiegészítő darabot vett elő és a változás mindmáig indokolatlan maradt. A darab különben a jövő hónapban Szatmárt kerül bemutatásra és a szerző rövid időn belül sajtó alá rendezi, amikor mi is ismertetni fogjuk.

TÖRVÉNYKEZÉS

A vetélytárs bosszúja.

— Esküdtzéki tárgyalás. —

A szerelemfélést adta a mai esküdtzéki tárgyalás vádlottjának kezébe a fegyvert, amelylyel a szerelme szívéhez vezető útról örökre elakarta távolítani a szerelemben versenyző vetélytársát.

Péricsics Alajosnak hívják az elkeseredett szerelmes lovagot, aki mióta rájött, hogy titokban Milodanovics Jeremiás is szíve választottját üldözi szerelmi ajánlataival, minduntalan kereste az alkalmat, hogy civódást kezdessen a gyűlölt ellenféllel, aki szintén nem maradt adós a kellemetlenkedésekkel. A verekedés, ablakbeverés, becsületsértés és rágalmazás napirenden volt közöttük, úgy, hogy Péricsicset már három ízben ítélte el a büntető járásbíró.

A múlt szeptemberi vásár idejében egy bálban mindketten megjelentek, amikor szintén kitört egymás iránti haragjuk és hazamenet Milodanovics beverte Péricsics ablakait, amiért ez hasonló tetteivel fizetett. Péricsics már ekkor kijelentette, hogy a legközelebbi alkalommal lelövi vetélytársát és eme szándékát végrehajtandó, október 7-én revolvért vásárolt és lakása közelében megvárva Milodanovicsot, rálőtt. A lövés azonban csak a ruhát pörkölte, mire még két ízben akarta rásütöni a fegyvert, azonban a lövés mindkétszer csütörtököt mondott.

Gyilkosság büntetének kísérletével vádolva állott ma Péricsics a szabadkai esküdtzbíró előtt, amely dr. Polgár József elnökle alatt tárgyalta a bűnyűtet. A vádhatóságot dr. Aczél Imre kir. alügyész képviselte. Vádlottat dr. Guttmann József ügyvéd védte.

Esküdteül kisorsoltattak: Kunetz Mór, Kramer Károly, Varga Károly, Purgly Sándor, Bartek Károly, Révfy Zoltán, Rukavina Ernő, dr. Vécsey Samu, dr. Taussig Izsó, Rádics János, Gyelmis Gerő, dr. Lipozenics Lázár; póttag: Bénis Mihály.

A tárgyalás során a fent leírtak teljes beigazolást nyertek, miért is az esküdtek Péricsicset nem ugyan a vád értelmében, hanem az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntetésében mondották ki bűnösnek, a védő ama kérdés, hogy vádlott ijesztgetésből követte volna el tettét, ami így közcsend elleni kihágásként lett volna minősítendő, nem vették figyelembe. A kir. törvényszék ennek alapján egy évi börtön büntetésre ítélte vádlottat, három hónapot vizsgálati fogsággal kitöltöttnek véve.

Büntető főtárgyalások.

A szabadkai büntető törvényszék által a jövő hétre főtárgyalásra kitűzött ügyek a következők:

Február 1-én: Tóth István és társai hatóság elleni erőszak. — Tikvitzki Mária súlyos testi sértés. — Vojnits T. Ilona lopás.

Február 3-án: Rác Simen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés. — Csatai Lukács hatóság elleni erőszak. — Jaramazovics Márk és társa súlyos testi sértés. — Huszág Klára lopás.

LEGUJABB.

Gyászmise Rudolfért.

Rudolf trónörökös halálának évfordulója alkalmából ma ünnepélyes gyászmisét tartottak, a melyen a kormány, számos képviselő és a hatóságok fejei vettek részt.

A fiúmei kormányzó beiktatása.

Ma iktatták be nagy ünnepélyességgel báró Rosner Ervint. Máramaros-megye volt főispánját, a fiúmei kormányzói méltóságba.

Az obstrukció vége.

Teljes bizonyossággal állítják a kormányhoz közel álló körökben, hogy mihielyt a magyar delegáció rövid ülészaka, amely február 3-án veszi kezdetét, véget ér, a kormány minden eszközzel az obstrukció megtörésére fog törekedni.

Uj törvényjavaslat.

A katonai oktatásról szóló törvényjavaslat teljesen elkészült és beavatott körökben úgy beszélnek róla, hogy az összes politikai pártok teljes melegegedésével fog találkozni.

Az összeférhetlenségi bizottság ülése.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma ülést tartott, melyen Wolfner Pál összeférhetlenségi ügyét tárgyalták, mivel Wolfner a Wolfner-féle bőrgyár cégnek tagja és ez a cég a hadügyi kormányzattal összeköttetésben áll. Ez ügyben még határozatot nem hoztak. — Baross Károly bodajki képviselő mandátumát, a képviselő elmebetegsége folytán elrendelt gondnokság alá helyezése miatt, megszüntnek nyilvánította a bizottság.

KÖZGAZDASÁG.

A ragadós állati betegségek állása jan. 25-ig Bács-Bodrog vármegyében. Veszesség: bácsalmási j. Bácsmadaras 1 u., bajai j. Baracska 1 u., Csataalja 1 u., Szántova 1 u., óbecsei j. Bácsföldvár 1 u., topolyai j. Csantavér 1 u. Takonykór és bőrféreg: topolyai j. Kishegyes 1 u., Szeghegy 1 u. Sertésorbáncz: bajai j. Gara 1 u., Topolya 1 u., Sertésvész: apatini j. Bácsbrestovács 2 u., Bácsdoroszló 4 n., Ósztapár 1 u., bácsalmási j. Jánkovác 3 t., Mélykut 1 m., hódási j. Hódás 1 u., kulai j. Cservenka 8 u., Óver-

bász 1 sz., németpalánkai j. Bácscséb 1 t., Óbecsei j. Bácsföldvár 2 u., Óbecse 1 sz., Turia 1 u., topolyai j. Bajsa 1 t., Csantavér 2 t., ujvidéki j. Begecs 1 u., Ósövé 1 u., zombori j. Nemesmilitics 1 u.

Setésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cégtől.)

1904. január 22-éről.

A mai vásárra összesen 9592 darab sertés volt bejelentve, felhajtott azonban 5380 német-lengyel és 3509 magyar sertés.

Az üzlet menete valamivel élénkebb volt. Különként élő sulyban fogyasztási adó nélkül: Első prima magyar sertés 110—115 fill. kivételesen 113 fill.

Közép és öreg sertés 104—108 „
Könnyű- és szedett sertés. 98—102 „
Német-lengyel és erdélyi sertés 74—90 „

A legközelebbi sertésvásár a f. é. február 2-ára eső ünnep végett már f. é. február 1-én azaz hétfőn, tartatik meg.

Budapesti gabonatözsde.

— Január 30. —

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

Ma elkelt 10.000 mm. buza két és fél fillérrel drágább áron.

Rozs, árpa, zab tartott, tengeri szilárd.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet magasabb amerikai jegyzésekre, szilárd volt, a forgalom azonban mérsékelt maradt.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	790—788	788—89
Buza okt.	770—769	768—69
Buza apr. 1904	—	—
Rozs októberre	662—660	660—61
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	552—551	550—51
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj.	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	533—534	533—34
Repee	—	—
repee aug.	11.30—11.40	533—34

Fogak

száj padlás nélkül és anélkül, hogy gyökerek eltávolítatnának, 3 kor.-tól. — Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszéd zavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogsorok átalakíttatnak. Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek

GROSZMANN S.

fogtechnikai főnök, a párisi fogorvosi akad. kiállításán a keresztrel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól, este 8-ig. Fogorvosi intézet: Budapest, VII. Erzsébet körút 50 I. emelet. (Royal szállóval szemben.) — Foghuzás érzéstelenítve. Tartós blombák! Szak orvosi rendelés d. e. 10—12, d. u. 5—7-ig. Vasár és ünnepnapokon is. Mérsékelt árak. Részlet fizetésre is.

Behozatal.

Kivitel.

Magyar, Német, Lengyelországi, valamint Prágai

HENTES ÁRUK

valódi prágai és westfáliai sonkák, karmonádli, krakói kolbász, magyar és veronai szalámi, mortadella, debreczeni kolbász, paprikás szalonna, valamint mindennemű hurkakülönlegességek

Anton Zawadski
Bécs, VIII. Brestelgasse 5.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyban.

Kicsinyben.

Kérjük a czégre ügyelni!

Legnagyobb választék

kész férfi és gyermek ruhákban

Földes Samu és Társánál

Szabadkán

Fötér, Vermes palota.

Legolcsóbb árak az őszi idenyre.

Őszi gyermek öltöny	---	---	6 kor.
Őszi gyermek felöltő vagy téli kabát	---	---	9 kor.
Őszi férfi öltöny	---	---	17 kor.
Őszi férfi felöltő, téli kabát vagy Vlszter	---	---	19 kor.
Őszi uadrág, szövet	---	---	6 kor.
vagy Kamgarnból, minden szín- és nagyságban. jó minőségű szövetből, felelősség mellett.			

Gyors elszakadás esetén azonnal másik ruhával kicseréljük.

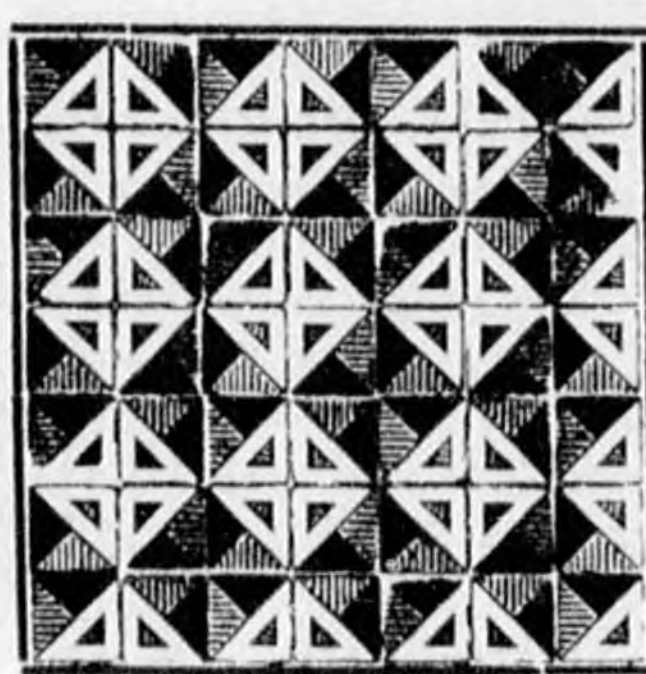
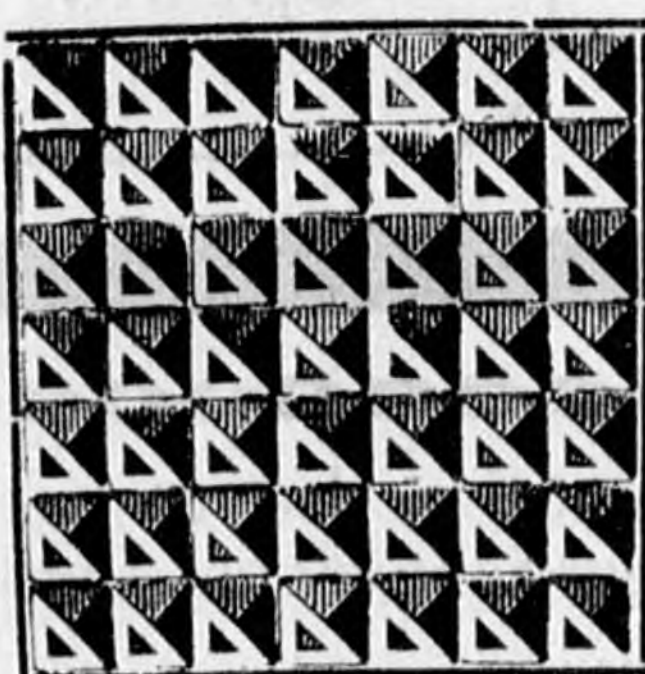
Kérjük a czégre ügyelni!

MORVAI (NOVÁK) G.

vasbeton és Rabitz munka vállalkozó. márvány. mozaik és cementáru gyár.

Vasbetonból épült saját házamban, a vasuti indóházzal szemben. Telefon 238. sz.

Elvállal: vasbeton és Rabitz munkálatokat, betoncsatornázás, beton műtárgyak, nedves falak szárassá és gránitt-teraszó munkák.

Fürdő kádak, vitzartók, vizelők, szökő kutak, facement te tők.

Nagy és állandó raktár román és portland cementből.

Nagyban és kicsinyben a házhoz szállítva legjutányosabb árak mellett.

Nagy raktár mindennemű mozaik és ezement lapokból 16 színben, keramit lapok. kőagyagsövek.

Szabadalmazott

asphalt elszigetelő lapok nedvesség ellen. Asphalt papir, stb.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

nagyban szivarka hüvelyekben, cigaretta papirban és papir szivarszipkákban

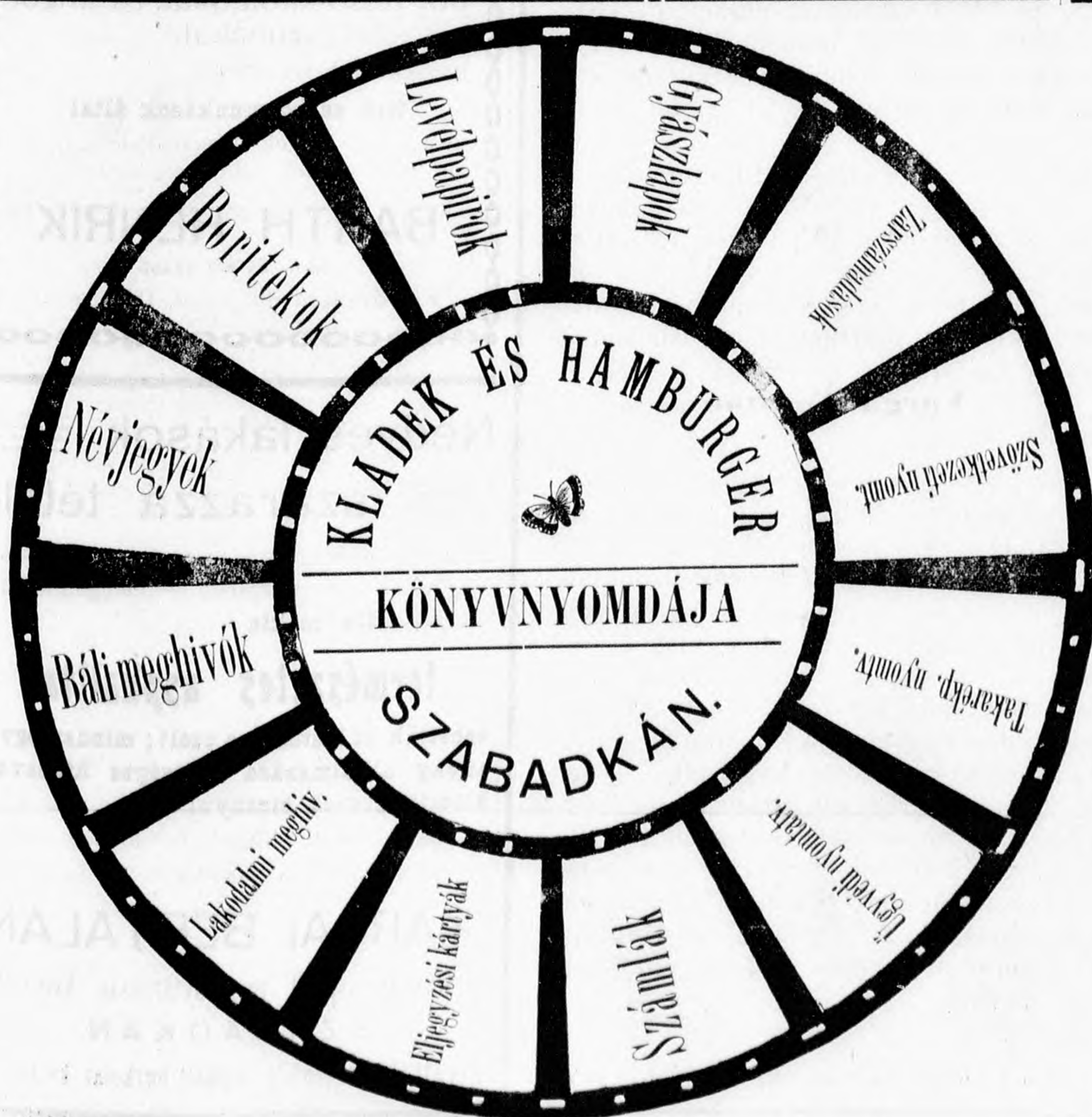
LÖW ZSIGMOND

rövidáru és szabókellékek kereskedése.

Fötér Farkas J. fűszerkereskedő üzletének átellenében.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

A ki olcsón akar ruházkodni

az forduljon

Faragó

kész női ruha üzletébe

SZABADKA Deák-u. 3. sz.

Dr. Szilasi Mór ur házában.

Valódi szintartó mosó bluz 75

" " " aj 1.40

" " " aj 1.75

Clot bluz 1.75

Szövet bluz fekete vagy szines 2.-

Pongyola jó mosó minden

szinben 3-3.50 4-4.50

Gyermek ruhák 50 kr. feljebb, fehér diszkötények, clot zuponok, karton alsó szoknyák, karton ampir kötények legkisebbtől a legnagyobbig ugy szintén clot és luszter kötények valamint fiu ruhákban nagy választék, ugy szintén övekben. Szolid kiszolgálás biztosítva.

Tisztelettel

Faragó Albert
üzlettulajdonos.

Szabadkai takarékpéntár és népbank igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentései.

Tisztelt közgyűlés!

A mai közgyűlésre szétküldött meghívó kapcsán közöltem Önökkel, az intézet t. részvényeseivel, XXXV-ik üzenetünkéről, az 1903-ik évről szóló — az igazgató tanács által megvizsgált és a felügyelő bizottság által felülvizsgált kimutatásokat.

Ezekből, az Önökkel már eleve közölt forgalmi, — mérleg és vagyoni — így a nyer és vesztaszámokból a kellő tájékozást, teljes tudomást szerezhettek intézetünk múlt évi munkájáról, az egyes üzleti ágak részleteiről, úgy a lefolyt év üzleti eredményéről.

Ezekből a kimutatásokból tudomást szereztünk arról, hogy daczára a betéti kamatláb leszállításának, a betétállomány 676,132 k. 89 f.-rel emelkedett. Ennek és annak a körülménynek, hogy az évfolyam elején eladtunk 350,000 korona értékben 4.2%-os egyesített ezüst járadék kötvényt, lett folyománya az, hogy 520,000 koronát más pénzintézeteknél helyeztünk el betétként gyümölcsösztetés végett.

Tudomást szereztünk Önök, hogy daczára az általános gazdasági pangásnak és vállalkozási hiánynak, forgalmunk eléggé élénk volt és a közönségnek intézetünk iránti bizalmát mutatja az, hogy maga a váltótárza állomány az 1902-ik évvel szemben 661,446 k. 84 fillérrel magasabb eredményt mutat ki.

Rá kell mutatnom arra, hogy daczára annak, hogy az 1903-ik év üzleti forgalma az 1902-ikével szemben emelkedett, az évi tiszta nyereség még is valamivel kisebb, ennek okát abban találhatják Önök, hogy a nagy pénzűség, a pénznek minden oldalról folytonosan emelkedett kínálata és az így beállott nagy verseny mellett a kölcsönkamatlábát minden üzletágnál leszállítani voltunk kénytelenek, — továbbá az értékpapírok kisebb állománya és azok árfolyama nem hozta meg azt az eredményt, mint az előző évé, fel kell azonban ezek mellett figyelmüket hívnom arra is, hogy magának a tulajdonképeni pénzüzetnek eredménye sokkal kedvezőbb, mint az előző évé volt.

A közölt kimutatások szerint a kétes és behajthatatlannak mutatkozó követelések czimén 25,226 k. 72 fillér leírását hozom javaslatba, — gyarapítjuk a szabályszerű jutalékokon felül tartaléktőkéinket 4119 k. 99 fillérrel, az intézeti ház értékéből pedig 6000 koronát irunk le.

A meglevő üzleti eredmény mellett az előző évekről megállapított osztalék mennyiség fentartását hozom javaslatba.

Végül szomorú kötelességet kell teljesítenem, a midőn a t. közgyűlésnek tudomására hozom, hogy Freudenberg Márk ur, ki az intézet alapításában részt vett és az intézet választmányának, az igazgató tanácsnak állandóan tevékeny tagja volt, úgy Krenzlein József ig. tanácsstag a lefolyt évben elhunytak.

Kérem a t. közgyűlést, méltóztassék a betérjett kimutatásokat jóváhagyólag tudomásul venni és a feltüntetett tiszta haszonnak általam indítványba hozott, — a felügyelő bizottság által is javasolt felosztási tervetét egészen, úgy abban a részében is, hogy a lefolyt üzleti év után részvényenként 60 korona (30%) fizetessék ki osztalékkul, határozattal emelni és a lefolyt üzleti évre vonatkozólag a felmentvényt megadni.

Kelt Szabadkán, 1904. január hó 27.

Varga Ágoston igazgató.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195 §-ában és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességünket az elmúlt év folyamán is teljesítettük.

Megvizsgáltuk a pénztárt, az összes vagyoni értékeket és az üzleti könyveket az év különböző szakában, és mindezekből meggyőződünk, hogy az intézeti üzletvitel és ügykezelés a törvényeknek és az alapszabályoknak teljesen megfelel. Mai alulirt napon vizsgáltuk meg a zárszámításokat, a mérleg-, nyereség- és vesztesség számlát; ezeket helyesen felállítottunk és az üzleti könyvekkel megegyezőknél találtuk. Ennélfogva a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk a nyereség felosztása tárgyában — az igazgató tanácsnál egyetértőleg — tett igazgatói javaslatot. Az általunk képviselt felügyelő bizottság megbízása ezen közgyűlés alkalmával lejár. A midőn ezen tisztünket a t. közgyűlés kezeibe bocsájtjuk most vissza, a belénk helyezett bizalomért őszinte köszönetünket kifejezni kötelességünknek tartjuk. Végül az előadottak alapján tisztelettel kérjük a t. közgyűlést, hogy a lefolyt 1903.-iki üzletére úgy az igazgatóságnak, valamint az alulirt felügyelő bizottságnak a felmentést megadni szíveskedjék.

Szabadkán, 1904. január hó 23.

Haverla Mátyas fel. biz. tag, Gyorgyevich Szredoje fel. biz. elnök, Kunetz Ignác fel. biz. tag, Lichtnecker Andrási fel. biz. tag.

OLCSÓ siller bor.

SPITZER IGNÁCZ

Batthyány-utcai

és a Régi szena-

téren levő ven-

déglőiben a mai

naptól kezdve ház

hoz hordásra ki-

tűnő siller bor

Van szerencsém t. cz. szives tudomására hozni, hogy több év óta fenálló szabad üzletemet a

női ruha elkészítésre

is kiterjesztettem, e célra berendezett műhelyemben (Tompa-u. 296. „vörös ökör“ iskola mellett) elkészülnek — szak-szerűleg — a legszebb női divat toillet-tek, **angol kosztüm, díszes tavaszi és nyári ruhák** stb. — Különös figyel-mébe ajánlom a

női felső-kabátokat és angol ruhákat,

melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által

készülnek. Remek állásért (Paleto, Spen-zer vagy testhez álló) kezekedem.

BARTH HENRIK

férfi- és női szabó

Eötvös-utca 60. szám, (Halpiacz.)

Nedves lakások szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. De osakis

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a cizelt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kísérletezésnek bizonyul.

Megbízásokat elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is:

KARSAI BERTALAN

a Magyar asphalt részvénytársaság képviselője
S Z A B A D K Á N.

Elvállal mindenféle asphalt-burkolat készítését.

Szabadkai takarékpénztár és népbank kimutatása.

VAGYON.

MÉRLEG- ÉS VAGYON KIMUTATÁS.

TEHER.

Fők. lap szám		Korona	F.	Fők. lap szám		Korona	F.
47	Készpénz	146351	92	1	Részvénytőke	200000	—
15	Intézeti ház	280000	—	169	Általános tartalékalap	400,108	—
13	4 ⁰ / ₀ m. kor. jár. névért. 500.000 k. á 99. — 495.000.			4	Külön tartalékalap	100,000	500108
68	4 ⁰ / ₀ „ arany „ „ 19.000 „ „ 119. — 22.610. —			49	Nyugdíjalap		101046
68	4 ⁰ / ₀ osztr. „ „ „ 2.000 „ „ 120.50 2.410. —			70	Rendes takarékbetét	8,986,176.56	20
300	4 ⁰ / ₀ Convertált o. k. j. „ 26.800 „ „ 100.40 26.907.20			71	Oskolai „ „	76.719.20	76
300	4 ²⁰ / ₀ Egyesít. ezüstj. „ 2.000 „ „ 100.50 2.010. —			193	Jubileumi alapítvány		10000
241	4 ²⁰ / ₀ „ papírbjár. „ 2.400 „ „ 100.50 2.412. —			56	Fel nem vett osztalék		660
251	5 ⁰ / ₀ Kisb. orsz. földh. int. zál. 16.000 „ „ 102.75 16.440. —			90	10 ⁰ / ₀ kamatadó		16648
290	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ Ganz és Tsa vas kötv. 4.000 „ „ 100.25 4.010. —			86, 93	Hitelezők folyó számlán		34045
28	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ M. tp. közp. jlzb. zgl. 8.200 „ „ 101. — 8.282. —			69	Jótekonyczélú adakozások		200
252	5 ⁰ / ₀ Szab. Nemz. Cas. kötv. 50 drb „ „ 100. — 5.000. —			53	Előre felvett kamat		73356
73	5 ⁰ / ₀ Szab. izr. hitk. kötv. 120 „ „ 50. — 6.000. —	591081	20	27	Engedményezett jelzálog kölcsön		9389
	A fenti értékpapírok függő kamatai:	5714	21		Egyenleg mint nyeresemény	mult évi 8,859.12 folyó évi 96,744.51	105603
255	4 ⁰ / ₀ Tiszaszegedi sorsj. 18 db á 240. — 4.320. —				A nyeresemény felosztása:		
16	Magyar nyeres. „ 10 „ „ 336. — 3.360. —				5 ⁰ / ₀ az általános tart. alpnak	4837.22	
271	2 ⁰ / ₀ Szerb állam „ 18 „ „ 92. — 1.656. —				2 ⁰ / ₀ a külön tart. alpnak	1934.89	
17	Magy. vörös ker. „ 32 „ „ 15. — 480. —				3 ⁰ / ₀ az igazgatónak	2902.33	
66	Bazilika „ 11 „ „ 13. — 143. —				2 ⁰ / ₀ az igazgató helyettesnek	1934.89	
87	4 ⁰ / ₀ M. jelz. hitelb. „ 3 „ „ 200. — 600. —				5 ⁰ / ₀ az igazgató tanácsnak	4837.22	
129	Rudolf alapítv. „ 2 „ „ 24. — 48. —				2 ⁰ / ₀ a felügyelő-bizottságnak	1934.89	
186	3 ⁰ / ₀ Osztr. földh. int. „ 4 „ „ 200. — 800. —				3 ⁰ / ₀ a tisztviselőknak	2902.33	
	Szabadkai ker. és iparb. részv. 30 „ „ 300. — 9.000. —	20407	—		2 ⁰ / ₀ a nyugdíjalapnak	1934.89	
58, 76	Váltók	5064557	11		Osztalék	60,000. —	
92	Jelzálogra fektetett hitelváltók	204437	—		Igazgatók tiszteletdíja	3000. —	
42	Jelzálog kölcsönök	1625855	39		Jótekonyczélú adakozás	1600. —	
57	Hitel kölcsönök	59261	—		Jutalmazásokra	1800. —	
44, 45	Előlegek értékpapír és kézi zálogokra	102982	—		Az általános tartalék alpnak 408,000 koronára leendő kiegészítésére	3054.88	
41	Magán kötvények	8260	—		A külön tartalék alpnak 103,000 koro- nára leendő kiegészítésére	1065.11	
46, 54, 86	Folyó számlák fedezet mellett	1200789	02		Intézeti ház értékleírására	6000. —	
*)	Idegen pénzüintézetek	525744	95		Átvitel a jövő évi számlára	5864.98	
88	Ingatlan vagyon	182534	84			105,603.63	
89	Giro számla az Osztrák-Magyar banknál	15726	01				
**)	Felszerelési tárgyak értéke	12300	—				
19	Hátralék kamat	62537	74				
299	Bélyeg előleg	5414	04				
		10113953	43				

*) 11, 40, 43, 65, 71, 84, 91, 94, 96, 86. **) 227, 254, 298.

Szabadkán, 1903. évi december hó 31-én.

Kovács Antal s. k. pénztárnok.

Joó s. k. h. igazgató.

Varga Ágoston s. k. igazgató.

Höbl Ferencz G. s. k. főkönyvelő.

Ezen mérlegben foglalt tételeket az illető könyvekkel és értékekkel összehasonlítván, helyesnek találtuk.

Szabadkán, 1904. január hó 23-án.

A felügyelő bizottság:

Kunetz Ignác fel. biz. tag.

Haverda Mátyás fel. biz. tag.

Dr. Gyorgyevich Szredoje fel. biz. elnök.

Lichtneckert András fel. biz. tag.

VESZTESÉG.

NYERESÉG és VESZTESÉG SZÁMLA.

NYERESÉG.

Főknyvi lap		Korona	F.	Főknyvi lap		Korona	F.
31	Rendes takarékbetét után tőkésített kamat	329402	01	238	Áthozott nyeresemény 1902. évről	8859	12
32	Oskolai „ „ „ „	3460	73	241	4 ²⁰ / ₀ Egyesített papír járadék	72	40
82	Takarékbetéti folyó kamat	15045	37	251	5 ⁰ / ₀ Kisbirt. orsz. földhitelintézet záloglevelei	731	67
83	Tisztviselők és szolgák fizetése	21383	26	252	Szabadkai „Nemzeti Casino“ kötvényei	250	—
78	Üzleti költség	7962	93	256	4 ⁰ / ₀ Magyar jelz. hitelbank sorsjegy	1319	70
62	Vegykes költség	5304	47	290	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ Ganz és Tsa vasöntőde kötvény	210	—
90	Betét kamatok után 10 ⁰ / ₀ -től adó	34790	77	300	4 ⁰ / ₀ Convertált osztrák korona járadék	2079	44
37	Adó	20849	90	13	4 ⁰ / ₀ Magyar korona járadék	24911	31
55	Becslési díjak	843	90	28	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ M. tpénztárak közp. jelz. bank záloglevelei	460	—
52	Osztalék szelvény adó	252	—	68	4 ⁰ / ₀ Arany járadék	472	82
95	Visszleszámítolási kamat	3568	26	73	Szabadkai izraelita hitközség kötvényei	300	—
33	Engedményezett jelz. kölcsön kamat	493	20	36	Ingatlan vagyon jövedelem	12041	49
46, 54, 76, 299	Kétes és behajthatlan követelések leírására	25236	92	51	Házbér jövedelem	10772	50
	Felszerelési tárgyak értékleírására:			60, 61, 79	Jutalékok és díjak	200	66
227	Ház felszerelés után 10 ⁰ / ₀	432.37		49, 53, 80	Kamatok	497,559.16	
254	Irodai szerelvények után 25 ⁰ / ₀	587.47		53	Idegen pénzüintézetknél elhelyezett tőkék kamatai már megadóztatva	16,109.60	513668
298	Ingóságok után 10 ⁰ / ₀	1,132.68	2152	52			
	Egyenleg mint nyeresemény	105603	63				
		576349	87				

Szabadkán, 1903. évi december hó 31-én.

Kovács Antal s. k. pénztárnok.

Joó s. k. h. igazg.

Varga Ágoston s. k. igazgató.

Höbl Ferencz G. s. k. főkönyvelő.

Ezen nyereség és veszteség számlában foglalt tételeket az üzleti könyvekkel összegegyeztetvén, helyeseknek találtuk.

Szabadkán, 1904. január hó 23.

A felügyelő bizottság:

Kunetz Ignác fel. biz. tag.

Haverda Mátyás fel. biz. tag.

Dr. Gyorgyevich Szredoje fel. biz. elnök.

Lichtneckert András fel. biz. tag.

MEGHÍVÓ.

A „SZABADKAI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS NÉPBANK“

1904. évi február hó 14-én délelőtt 9 órakor saját helyiségében tartja

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv és mérleg hitelesítésére megbizandó tagok kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései az 1903. évi üzlet eredményéről.
3. Az 1903. évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem felosztása feletti intézkedés, valamint a felmentvény megszavazása.
4. Az 1903. évi részvény szelvények beváltása idejének megállapítása.
5. A felügyelő bizottság 3 évre, 8 igazgatótanács tagnak 3—3 és 2 igazg. tan. tagnak 1—1 évre leendő megválasztása.

Meghívás.

A SZABADKAI KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZV.-TÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA
1904. évi február hó 14-én délelőtt 10 órakor
az intézet helyiségeiben tartandó

XII. rendes közgyűlésre

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

A NAPIREND:

1. 1903. üzleti évről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése; a mérleg, nyereség- és veszteség számla megállapítása, valamint határozat hozatal a nyereség felosztása iránt.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 21. §-a értelmében kilépő 3 és 2 újonnan választandó, összesen 5 igazgató választása.
5. Az alapszabályok 26. §-a értelmében kilépő 14 és elhalálozás folytán megüresedett egy, összesen 15 választmányi tag magválasztása.
6. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megjelölése.
7. Netáni indítványok. (Az alapszabályok 15. §-a értelmében.)

A mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető, s nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére lesz bocsájtva.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni s szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazottal gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 10. §-a értelmében az intézet pénztáránál három nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni; a letett részvényekről kiadott elismervény, a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

A közgazdasági bank részvénytársaság igazgatósága.

VAGYON.

MÉRLEG-SZÁMLA.

TEHER.

	Korona	Fil.	Korona	Fil.		Korona	Fil.	Korona	Fil.
Pénzkészlet			60011	30	Részvénytőke			600000	—
Váltó-tárca			3141329	63	Tartaléktőke			290495	71
Jelzálogkölesönök			6227724	55	Nyugdíjalap			28135	03
Előlegek értékpapírokra			19870	—	Betétek:				
Adósok:					Betétkönyvecskékre	3091151	62		
fedezett folyó szla követelések	784461	56			Check számlákon	611849	59	3703001	21
lebonyolítás alatt álló jelzá-					Hitelezők:				
logkölesönök	135134	29	919595	85	Folyószámlán	175050	81		
Értékpapír tárca:					Jelzálogkölesönökből vissza-				
értékpapírok és függő kamatai			180572	99	tartott összegek	43467	59	218518	40
Ingatlan:					Visszleszámított váltók			366160	—
III. kőri ház			5500	—	Engedményezett kötvények			5255264	42
Felszerelések			13000	—	Osztalék			306	—
Hátralékos kamatok			57808	11	Adók:				
Átmeneti kamatok			66707	13	Tőkekamat adó	7087	98		
					Függő adó	2775	84	9863	82
					Átmeneti kamatok			103398	92
					Tiszta nyeresemény:				
					Áthozat 1902. évről	1703	88		
					Folyó évi nyeresemény	115272	17	116976	05
			10692119	56				10692119	56

Szabadkán, 1903. december 31-én.

Lányi Mór
vezérigazgató.

A pénztárért:

Manojlovics Szánkó
igazgató-pénztárnok.

A könyvelésért:

Kovács János
cégvezető-főkönyvelő.

A KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA:

Taussig Vilmos

Pertich Mihály

Leitner Zsigmond

Vincze György

Dr. Antunovich József

Dr. Rádics Péter

Megvizsgáltuk és rendben találtuk:

A KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FELÜGYELŐ BIZOTTSÁGA:

Szepessy Sándor

Prokesch Ignác

Dr. Landauer Adolf
elnök.

Mamuzsich Antal

Dr. Kráhl Lipót